

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Den 3 December 1776. Tisdagen. No 97.

Böteborgs Allehanda.

Constantinopel d. 17 Octob. Persianerne rycka allt längre och längre in i Asien, som förordsfaktar mycket oro härstädes. Dertil bidrager och en ny fiende, som står i förbund med de Persiska, en Turk som bekänner sig till Grefiska Kyrkan, och har et stycke land mellan Turkiska och Ryska gränsen. Denne farlige fiende angriper Turkarne på en annan sida och gifver dem mycket at göra.

Ifrån Spanien af d. 3 Nov. Flottan ifrån Cadix är afgången. Alla permitterade Officerare och Soldater hafva ordres, at inom 6 veckor insinna sig wid sina Regement. Efter en Escadre tillagas. Proviant-Inspectorene äro besalte at synsamlingen förste Armeen, som församlas på Gränsen af Castilien och Estremadura, med lifmedel. Hwärt ögnablick wäntas at Cbeserne utnännas för Armeen. Att detta ger stor anledning at tro, det Portugal ofördröjeligen angripes både till lands och watten. = Angel 'a Ambassadeuren hade knapt sådt weta at 2 ne deputerade ifrån Angelste förerte Colonierne woro ankomne till Hofwet, och uppehöll sig på Escurial, innan han begärte at de måtte utlemnas och stickas till England; men hans begäran fant intet rum. Deras ärende säges wära, at anhålla, det Hans Spanska Majest wille förklara Colonierne för en Independent Stat; gynna deras Underfattare och skepp, som andre Nationers, med fri ingång uti Des hamnar; hwar emot Colonierne wille bemöda sig at bringa södra och norra Florida, som i sista kriget afträdde till England, tillbaka till Spanien. Man wäntar med begär at se hwad wår Monarch yrkar sig häröfwer.

Ifrån Frankrike af d. 17 Nov. 7 Regement, som utgöra 16 Batalioner, hafva sådt ordres at marchera till Bretagne och der förläggas, till större delen, 14 mil från Brest, det är så mycket, som en så kallad forcerad dag-marche derifrån.

London d. 15 Nov. Sjätte depecherne; så wäl de, som komma från Gen. Howe, som General Carleton, äro ännu icke publicerade, hwaras man drager den slutsats, at de icke måtte wära wiktige, eller sägnesamme. = Et och annat bref, så som et erhömtningar och stadfästelser på expedition wid New York, läses i tidningarne. I et af dem skrifer en Officerare, från bord af Steppet Resolution, på New-York River, af d. 25:te Sept. "I går gick et detachment af våra upføre Hudsons River, och landsteg på kusten af New Jersey. Så snart tropparne woro i land, såg jag Provincialerne, som woro wid oss 2000 man starke, med stor skyndsamhet öfvergifwa sine werk och lemna allt i sticket. Hjertat af Rebellionen tyckes wära krossadt. Förmodeligen hade man bidragt detta Folk det begrep, at wårt Folk ej hade lust sagta med dem." Nu får man se om Gen. Howe snart winner sitt ändemål, som ännu och så länge Washington håller stånd, är tveetydigt. Efter retraiten wid N. York måste Gen. Washington låta fluta på några hopar af sitt eget manskap, som wille rymma. = Man är i almänhet af den mening, at Americanen ej hade så länge gjort motstånd, om de icke haft understöd och löfte om biträde utifrån. Så talas och starkt derom, at främmande Magter wilsa förklara sig krig; men sista depecherne ifrån Escurial och Fontainebleau ljuda idel wänskap. Det är och wälskordet säger man, om England deltagar i et utbrytande krig mellan Spanien

och Portugal; ty Saban af detta krig blefwe mättelig för England, hwars handels-
balansa med Portugal på några och 20 år aftager, ända till en Million. De stora
sustningar som se, icke allenast i Frankrike och Spanien, utan äfwen hos och hellswe,
evdas likväl vara talande bewis för motsatsen. = Americanne Kaparnes antal för-
klar sig dageligen i Ocean: De så löpa fritt in i Spanska hamnar: wiken af Vi-
scaya minlar af sådana Kapare. = För Hr David Hartly, Ledamot i Underhus et,
wäckte Sir Georg Sanville fråga, om icke Honom, såsom upfinnare, af et slags järn-
plåtar till eldswäders förekommande, worde förunnas et privilegium exclus. hwilket
utan gensägelse befröds stulle genom supplicane föredragas.

Stockholm d. 25 Nov. Första Bandet af Rättskaps Ständer, betraktadt
å dess moraliska och fysiska sida, af Hr Miller och Hr De Lignac, Öfwerfattning, är
nu färdigt och kostar bundet 3 Dal. Smr. Prämmeranterne i o.terne så äfwen
med det snaraste sine Exemplar.

Salinestad. Controllaren Carl Trotson affomnade härstädes den 19 sijn. Nov.
74 år gammal; han har warit Controlleur allt sedan 1734.

Zaholm d. 29 Nov. Ufsehorn i Rgl. Comm. Collegio, Petter Pettersson dog den
27 Nov. härstädes, någre och 70 år gammal. Han har warit en utmärkt männi-
sko-wän och allsåd medborgare, samt saknas af många, både Stadens och Landets
inwånare, hwilka igenom honom och dess betydelige Handels samt Fabriques rörelser,
njutet de af beraning och underhåll.

Helsingborg d. 24 Novemb. Förliden Fredags afton, d. 22 hujus kl. half
5 om aftonen hande, at Postbåten, som då wäntades hit från Helsingöde med
Lyfka Posten och fördes af 2:ne danska Färge Karlar, uti et påkommande härde wä-
der, råkade kullsegla, då den war et litet stycke från bryggan härstädes; hwarwid både
Färgekarlarne och de 2:ne medhafde Postwästar blefwo förbitade i skon. Karlarne bul-
po sig dock hellswe, med mycken lifsnöd och möda, medelst den omkulrade värens
tilhjelp, in till bryggan, då de sinnade det öfriga stycket, till dess de kommo på lan-
det, och som vinden blåste emot denna landsidan, blef man anteligen så lycklig, ef-
ter 3 4:dedels timmars sökning och mycket lerande längs å Stranden, at äfwen i-
genhina och utur wattenet updraga hugga Postwästorne, som redan hade slutet uti
de swallande wågorne et stycke föder ut, förbi Staden, och woro aldeles upfylde af
watten, hwarefter man måtte dyka dem båda och de deruti inneslutne påsar, samt
uttaga alla Paqveterne, för at få det ena med det andra tofadt och uti någorun-
da stånd igen, till widare expedierande, hwilket och, sedan dermed war arbetadt he-
la natten, så wida erhöles, at Lyfka Posten följande morgonen kl. 4 kunde här-
ifrån afföras.

Malmö d. 28 Nov. Wid Stumtöfs By i en half mil på denna sidan om
Helsingborg, är nyligen confisqverat 41 Dyhuswuden danske Sades-Brännin, af
Brännerie Inspektoren i Helsingborg, Corneten Hammar. Kroko-Bränneriet här i
Staden är nu så nära färdigt, at det i nästa wecka lärew ställas i fullkomlig gång,
efter och hållet Reglemente.

Till Rättswaren af Götheborgs Allehanda.

Jag hoppas min Herre lärew ej noka följande bref et rum i sin Tidning. Det
är et swar från et wisse Fruntimmer till en Herre, som uti et bref föredrädte henne
ale för stor gränslagenhet i sin klädedragt. Det torde förmodeligen innehålla någon
sanning, mytz för det allmänna.

Min Herre.

Det war aldeles onödigt at besvuta Edert bref med en försvarskrift i anseende til de Stål, som bragt eder at skrifa det. Jag har utan misnöde, med mycken uomrifsamhet, genomläset edra påminnelser. Emedan jag satt mig före, at uti mit upförande följa egen smak, hörer jag andras råd, utan at förretas deröfver, i synnerhet när de komma från en vän. Det sägnar mig at så yttra mina tankar för en man, som ömtar at se mig fullkomlig, och som lysar för mig den agtning, at han tänker det skulle jag lätt nog hinna dertil.

Det är sant, min Herre, jag använder mycken tid wid mitt nattduksbord: äfwen så mycken til at göra urval af speisar, band, granlåt och annat lappri; hwar morgon har jag mycket bekymmer huru jag bör den dagen klåda mig; alt detta medgifwer jag håldre än gerna: men at denna förlorade tiden skulle bättre användas til at läsa, tänka, göra betragtelser, upöda mit förstånd, lära känna wetenkskaper-na, förwårswa en god smak och insigt, at sätta rätt wärde på alla förekommande ting, ty! min Herre, I lären förlåta mig at jag tror ingen ting af alt detta.

Nej, min Herre, så länge en lysande klädning, et retande utseende, nycker, enwisshet, lärsingighet och et slags tanklöst och oberäknsamt upförande göra, at en hop hjerturna Herrar stocas omkring mig, söka at behaga, utmärka mig framför andra med beröm, wörda, älska och tilbedja mig; hwad behöfwer jag då bry mit hufvud med en hop saker, som kosta mycket at förwårswa, och som jag så beqwäm-ligen kan umbära, då I, mine Herrar, så lite frågen derefter.

Om edert kön satte et smickrande wärde på våra bygder, om det allenast wille gifwa oss lof at genom våra goda egenstaper förtjena det beröm, som det stötar på vår stöhet och granlåt; så skulle I snart så se, huru wi skulle besita oss at pryda vår naturliga behaglighet, med et skådadt och uplyst wett, en grundelig kundskap, och et ledigt och intagande wäsende. Då wi försäkrades at igenom et sådant upförande finna wänner och älskare, skulle wi snart nog förakta, det I kallen et lågt sätt at behaga.

Et Fruntimmer wäcker hos edert kön sällan annan känsla, än egennyttans. Begärelser, tidsfördrif och wäntan af et flyktigt och obeständigt nöje, äro hemliga driffjädrar til de rökerk, som tändas på hennes altare. Hon älskas, emedan hon är wacker; man söker, följer och betjenar henne, emedan man tror henne wara lätt-sinnig; man berömmar hennes förstånd, för at göra henne til en toka och sedan be-tjena sig af hennes oberäknsamhet. Är det då wäl mödon wärde, min Herre, at säga sig så mycket bekymmer, och likwäl hämta så liten frukt af we:kelig förtjenst?

Om I, mine Herrar, wore wettigt folk, skulle äfwen wi blifwa sö:nuftige waresser. Wårt lefnadsfält är icke et fel, som härflyter af naturlig ödjelse, utan en o-undwikelig påslagd af edert upförande. Edra egne sel leda oss på aswägar. Wä-ttrer eder hellsme: blifwer okonstlade, ärlige och ömsinte: älsker ärbarbeten, berömmar bygden; så försäkrar jag eder, at I aldeles skolen omstapa vårt kön: då wi äro födde och ämnade at behaga eder, äro det edra tänkesätt, som utstafa våra.

Den Herren, som leet detta bref, hade ernat beswara det, men, efter något öfwerwägande, besinnade han sig.

Götheborg. Wid November månads dragning af Halmstads Publiqwe Bygnaders Lotterie äro til Götheborg följande betydelige winster ankomne: N:o 1979 hel Lott 30000 Dal., 2229 en sjerdedel af 12000 Dal., 8491 en sjerdedel af 1000 Dal. alt R:mt. Högsste winsten uti December månads dragning blifwer 60000 Dal. R:mt, hel Lott kostar 30 Dal. Dito.

Förliden Söndags publicerades härstädes Kongl. Maj:ts Nådiga Förordning, af den 17 Julii, af det innehåll, at Prästerkapet sådaneffter skola vara mera noggranna at insamla de frivillige gåfwör, som wid åtskillige tilfällen influta til Lazaretterne.

Windens förändring. Den 29 N.v. war winden Östlig med frost och snö, och såg man redan en och annan pröfwa slädföret på gatorne. Den 30 winden Östlig, något variable med töwäder. Den 1 Dec. Sydost och Sydlig med rågn och blåst. Den 2 Sydlig.

Wexel-Cours d. 30 Novembr.

London 70 = = = = = Dal. Rmt.
Hamburg 69 = = = = = Mart. Rmt.

Kundgörelser.

Som Brand-försäkrings Contoirets Direction, af de nyligen inlemnade Brand-syns längderne förnummet, en del husägare icke ännu lå et laga sådane bristfälligheter, som til Eldskadors förekommande, wid Brandsynen sisl. wäras blifwet anmärkte, oakadt Kongl. Brandordningens 2 Cap. 6 Art. 1 och 22 §. §. sådant uttryckeligen stadgar; altså har Direction härigenom wänligen welat anmoda alla dem, som sine skyldigheter efterlåter, at dem med aldra föresta fullgöra, och bewis deröfwer til Brand-Contoiret ingifwa, emedan de, i widrig handelse, baswa at stylla sig slesswa, i fall något hinder dem wid Afsecurancens förnyande hända skulle.

Förlidne Söndags afton kl. imellan 7 och 8, har garulyktan utan för Hr. Catecheta Westbergs hus wäldsammet. blifwet nedercistwen, jernet är afbrutet och glaseten krossade; den som kan uträcka wäldswerkaren undfar tacksam wedergälmning.

Skulle någon finna sig hugad at föra en ny omätad Amberswagn, med 2 ne säten, stälplar med skruvgångar, och wändhjul, hwilken kan efter behag föras med en, eller 2:ne hästar får under rättelse der det a tryckes.

Hos Hr. Magnus Heggbohm äro nyligen inkomne flera sorter Riga Lin och Hamna samt goda Caffebödnor och forckträd, emot billigt pris.

3 Söndags förlorades på gatan, eller i Tycka Kyrkan et armspänne med stenaar uti, inträdt uti svart sammetsband: om någon funnet det, så gifwes det tilkänna hos Utgiftswaren, då des beswär skal blifwa förskylt.

Människo-Hjertats eller Juliette Grenvilles Historia, öfversatt från Angelikan, är nyligen från Wahlströmska Tryckeriet utkommen och säljes första delen hos Bokbindaren Eleroth den yngre på Kungsgatan til i Dal. Smt, huf:ad.

Concerten upsdres i dag på wänlig tid och ställe.

Fattige Gofen Jacob Hallberg från Majorna, 14 år gammal, wärnlös, tjenstaktig, qwid och af god böjelse, suckar efter tjenst på godt ställe, til undwifande af hunger och nakenhet, och at finnas nyttig til lands eller watten. Arbete wil han, tiggas blygges han, och stjåla wil han icke låra sig. Hans fattige fördrav äro döde. Hans moder fråde sig til döds söder 7 år sedan, då hans broder wart af wäldswerkarens hand fördränt och några dagar derefter af henne igensunnen wid gamla Warswet med et djupt inslaget hål i hufwudet. Et sådant ämne bör hielpas. Wil någon antaga pilten til uppafare eller tjenare i sit bröd, ware den samme så god och gifwe det i denna tidning tilkänna, och Pilten skal insinna sig på stället med godt bewis om sin frågd.

N:o 98 utkommer nästkommande Fredag.